

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

**ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА
СИЛАБУС**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	I
Семестр	II

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Мова і література (англійська). Переклад.

Розробники:

Павлюк Алла Борисівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови;

Єфремова Наталія Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150 год. / 5 кредитів		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції -
		Аудиторні: - Практичні (семінарські): - Консультації 10 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 140 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська, англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
150 год. / 5 кредитів		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції -
		Аудиторні: - Практичні (семінарські) - Консультації 18 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 132 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська, англійська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Павлюк Алла Борисівна / Єфремова Наталія Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	м. т. (050)6748521 /

	м. т. (097)7988792
	allapavliuk@vnu.edu.ua / yefremova@vnu.edu.ua
Дні занять	електронний розклад: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
	Очні консультації: згідно графіка консультацій

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Силабус лексикографічної практики складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія за освітньо-професійною програмою *Мова і література (англійська)*. Переклад і призначений для студентів I курсу денної й заочної форм навчання факультету іноземної філології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Лексикографічна практика за своїм змістом є складовою комплексу навчальних і виробничих практик і посідає важливе місце в підготовці вчителів англійської мови.

Об'єктом лексикографічної практики є основи лексикографії як лінгвістичної науки, що займається словникарським кодифікуванням лексики англійської мови.

Предметом лексикографічної практики є особливості макро та мікроструктури монолінгвальних та білінгвальних словників англійської мови.

Програма передбачає проведення практики у першому семестрі й орієнтований на формування навичок і вмінь практичного користування різними видами словників.

2. Пререквізити. Підґрунтям для проведення лексикографічної практики є знання англійської мови, що відповідають рівню B2/B2+. До постреквізитів (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі проходження практики) належать всі теоретичні дисципліни, як нормативні, так і вибіркові, викладання яких здійснюється англійською мовою, зокрема теоретичний курс англійської мови, який містить такі аспекти, як лексикологія, стилістика, теоретична граматики, історія мови.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Основною метою лексикографічної практики є формування у студентів компетенцій, достатніх для орієнтування серед лексикографічних джерел класичної та сучасної англійської мови, й оволодіння лексикографічним інструментарієм сучасної англійської мови.

Основні **завдання** полягають у формуванні:

1. наукових поглядів на лексикографію як лінгвістичну дисципліну;
2. вмінь, достатніх для вільного користування лексикографічним масивом англійської мови;
3. теоретичної та практичної бази для орієнтування серед лексикографічних джерел англійської мови у викладацькій діяльності.

Результати навчання (компетентності). Проходження навчальної лексикографічної практики сприяє формуванню таких *компетентностей*:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті.

ЗК 7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, толерантного та взаємоввічливого спілкування з представниками інших професійних груп із дотриманням професійної етики.

ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про англійську та німецьку/французьку мови як особливу знакову систему, їхню природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку англomовної літератури.

ФК 7. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням англійської й німецької/французької мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН 4. Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, здійснює моніторинг власної педагогічної діяльності, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 6. Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН 7. Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 8. Знає й розуміє систему мови і вміє застосовувати ці знання у професійній освітній діяльності.

ПРН 9. Володіє принципами, технологіями і прийомами створення усних і письмових текстів різних жанрів державною та іноземними мовами.

ПРН 10. Здійснює аналіз мовних одиниць рідної та іноземних мов, визначає їхню взаємодію та характеризує мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 11. Аналізує й інтерпретує твори англomовної художньої літератури, визначає їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 12. Ефективно використовує іноземні мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 13. Здійснює управління процесом виховання; добирає методи й прийоми виховання; застосовує індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; вміє планувати й проводити години класного керівника, виконувати його обов'язки, організовувати виховні заходи, співпрацювати з сім'ями учнів, залучати активну громадськість до процесу виховання, здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, планувати виховну роботу в оздоровчих таборах.

ПРН 14. Здійснює планування та організацію освітнього процесу з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.

ПРН 15. Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, запобігає конфліктам в освітньому процесі.

ПРН 16. Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.

ПРН 17. Створює умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 18. Дотримується під час навчально-виховного процесу нормативно-правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів.

ПРН 19. Ефективно організовує освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовує різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час; обирає освітні технології виховання відповідно до цілей і завдань сучасної освіти.

ПРН 20. Здійснює оцінювання результатів навчання із дотриманням відповідних критеріїв та принципів академічної доброчесності, аналізує результати навчання учнів та забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

4. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2а (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Семестр 1.							
Модуль 1							
Тема 1. Основи лексикографії. Види словників.	25				22	1	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 2. Опис словникової статті.	25				22	1	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 3. Двомовні та тримовні словники	25				22	2	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 4. Тлумачні словники	25				24	2	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 5. Термінологічні словники	25				24	2	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 6. Фразеологічні словники.	25				26	2	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Разом за модулем 1							30 балів
ІНДЗ							10 балів
Види підсумкових робіт							Бал
Залік							60
Всього годин/ Балів	150				140	10	100 балів

Таблиця 2 б (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Семестр 1.							
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Основи лексикографії. Види словників.	25				22	3	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 2. Опис словникової статті.	25				22	3	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 3. Двомовні та тримовні словники	25				22	3	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)

Тема 4. Тлумачні словники	25				22	3	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 5. Термінологічні словники	25				22	3	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Тема 6. Фразеологічні словники.	25				22	3	ДС (3 бали) + ТТ (2 бали)
Разом за модулем 1							30 балів
ІНДЗ							10 балів
Види підсумкових робіт							Бал
Залік							60
Разом за модулем 1	150				132	18	100 балів

*Форма контролю: ДС – дискусія, ТТ – тематичний тест, ІНДЗ – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 3

Тема	Кількість годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1. Основи лексикографії. Види словників.	22	22	Скласти список основних монолінгвальних і білінгвальних словників відповідно до вимог
Тема 2. Опис словникової статті.	22	22	Описати структуру словникової статті одного із словників за власним вибором/ за вибором керівника практики
Тема 3. Двомовні та тримовні словники	22	22	Проаналізувати макроструктуру двомовного або тримовного словника за власним вибором/ за вибором керівника практики
Тема 4. Тлумачні словники	24	22	Проаналізувати макроструктуру тлумачного словника за власним вибором/ за вибором керівника практики
Тема 5. Термінологічні словники	24	22	Проаналізувати макроструктуру термінологічного словника за власним вибором/ за вибором керівника практики
Тема 6. Фразеологічні словники.	26	22	Проаналізувати макроструктуру фразеологічного словника за власним вибором/ за вибором керівника практики

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення бакалавра із лексикографічної практики оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Під час лексикографічної практики студент повинен добросовісно виконувати всі види поточного, модульного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Згідно з навчальним планом та пунктами силабусу студент виконує завдання, що включають опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до консультацій із керівником практики (участь у дискусіях, виконання самостійних та індивідуальних завдань, написання тематичних тестів).

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на консультаціях, активність під час проходження лексикографічної практики; якість виконання передбачених силабусом завдань; недопустимість списування та плагіату.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку.

До заліку студенти готують звіт про проходження лексикографічної практики.

Вимоги до звіту. Звіт про лексикографічну практику оформляється у вигляді письмової роботи обсягом 6-7 сторінок (папір формату А4; шрифт 14 Times New Roman; 1,5 міжрядковий інтервал; текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.). Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. На титульному аркуші зазначається місце проведення практики, назва практики, прізвище, ім'я та по батькові студента й керівника практики. У вступі студент у довільній формі описує свою практичну діяльність (тривалість, суть виконуваної роботи, тощо), узагальнює здобуті вміння та навички. Основна частина звіту містить письмовий опис словникових статей (10-15 лексем за вибором керівника практики) для різних за своєю специфікою словників. Висновок звіту повинен містити власні роздуми студента щодо ролі лексикографічної практики у підготовці майбутнього учителя англійської мови.

Звіт перевіряється і затверджується керівниками практик.

Максимальна кількість балів за залік – 60. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може дібрати бали, виконавши додаткове завдання керівника практики.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література:

Основний перелік:

1. Гороть Є. І., Малімон Л. К. Fundamentals of Modern English Lexicology. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 268 с
2. Дарчук, Н. П. Комп'ютерна лінгвістика (автоматичне опрацювання тексту). К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. 351 с.
3. Демська О. Вступ до лексикографії К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 266 с.
4. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця, 2001. 117 с.
5. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова книга, 2007. 528 с.
6. Перебийніс В. І. Теорія і практика укладання навчальних словників // Вісник Житомирського державного університету. К., 2004. № 17. С. 73-75.
7. Перебийніс В. І., Сорокін В. М. Традиційна і комп'ютерна лексикографія: навчальний посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2008. 218 с.
8. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум: навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 113 с.
9. Широков В. А. Елементи лексикографії. К.: Наукова думка, 2005. 208 с.
10. Jackson Howard, Etienne Zé Amvela. Words, Meaning and Vocabulary : An Introduction to Modern English Lexicology. A&C Black, 2000. 224 p.
11. Jackson Howard. Lexicography : An Introduction. L., N. Y. : Routledge, 2002. 141 p
12. Lipka Leonhard. An Outline of English Lexicology. Max Niemeyer Verlag, 1990. 223 p.
13. Potiatynyk Uliana. All About words : An introduction to Modern English Lexicology 1 : навч.-метод. посібник. Львів : ПАІС, 2014. 362 с.

Список лексикографічних джерел:

1. Гороть Є. І., Василенко О. В., Єфремова Н. В., Калиновська І. М., Коляда Е. К., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. Українсько-англійський словник ділової людини. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 576 с.
2. Гороть Є. І., Гончарук С. В., Малімон Л. К., Павлюк А. Б., Шелудченко С. Б. Англо-український семантико-словотвірний словник. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 1024 с.
4. Гороть Є. І., Белова С. В., Малімон Л. К. Українсько-англійський словник. . Вінниця: Нова книга, 2009. 1040 с.
4. Гороть Є. І. Коцюк Л. М., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. Англо-український словник. Вінниця: Нова книга, 2006. 1400 с.
5. Семенюк А. А., Тарнавська О. М., Олікова М. О. Словник соціолінгвістичних та етнолінгвістичних термінів. Луцьк: РВВ «Вежа» ВНУ імені Лесі Українки, 2010. 364 с.
6. English-Ukrainian Reference Dictionary for Foreigners/ уклад.: Є. І. Гороть, Н. О. Данилюк, І. М. Калиновська [та ін.] ; під керівництвом та за заг. ред. проф. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 500 с. (гриф МОН України, лист № 1/11-16699 від 17.11. 2015 р.)
7. Новий українсько-англійський словник / уклад.: Є. І. Гороть, С. В. Гончарук, Л. К. Малімон, О. О. Рогач; за керівництвом та за заг. зед. проф. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 700 с. (гриф МОН України, лист № 1/11-5033 від 7.04. 2014 р.)
8. Короткий англо-український фразеологічний словник / уклад.: Є. І. Гороть, Л. К. Малімон. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 72 с.
9. Короткий українсько-англійський та англо-український фразеологічний словник / Є. І. Гороть, Л. К. Малімон, А. Б. Павлюк, О. О. Рогач; за керівництвом та заг. ред. проф. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 204с.
10. Jones D. English Pronouncing Dictionary / ed. by Peter Roach and James Harman. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
11. Longman Dictionary of English Language and Culture. New Edition. 2003. 1494 p.
12. Webster's Third New International Dictionary of the English Language. Cologne: Könnemann Verlagsgesellschaft MBH, 1993.